

Vaida Põhikooli õppekava üldosa

1. Üldsätted	2
2. Kooli eripära ning õppe- ja kasvatustöö rõhuasetused	2
2.1. Kooli eripära ning õppe- ja kasvatustöö rõhuasetused	2
2.2. Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid	3
2.3. Ainevaldkonnasisesed ja -ülesed lõiminguvõimalused	4
2.4. Üldpädevuste kujundamise põhimõtted	4
2.5. Õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted, sh liikluskasvatus	6
2.5.1. Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad	7
2.5.2. Liikluskasvatuse eesmärk ja pädevused kooliastmeti	8
3. Õppekorraldus	10
3.1. Õppekorralduses lähtub kool põhimõtetest	10
3.2. Õppeainete mahtudes tehtud erisuste põhjendused	13
3.2.1. Valikõppeainete valik	14
4. Õppekeskkond	15
4.1. Õppimist, loovust, üldarengut, vaimset ja füüsilist tervist toetavad tegevused	15
5. III kooliastme loovtöö	16
6. Õpilaste arengu ja õppimise toetamine	16
6.1. Mitteformaalõppes (edaspidi MFÕ) või mõnes teises haridusasutuses läbitud õpingute arvestamise alused	17
7. Hindamise korraldus	18
7.1. Hindamise eesmärk on:	19
7.2. Hindamisest teavitamine	19
7.3. Teadmiste ja oskuste hindamine	20
7.4. Kujundav hindamine	21
7.5. Kokkuvõtva hindamise põhimõtted	22
7.6. Kokkuvõttev hindamine	23
7.7. Käitumise ja hoolsuse hindamine	23
7.7.1. Käitumise hindamine	24
7.7.2. Hoolsuse hindamine	25
7.8. Hinde vaidlustamine	26
8. Õpilase täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise ning järgmisse klassi üleviimine	26
8.1. Õpilase täiendavale õppetööle jätmise	26
8.2. Klassikursuse kordamine	26
8.3. Õpilase järgmisse klassi üleviimine:	27
8.4. Kooli lõpetamine	27
8.4.1. Lisaõpe põhikooli lõpetanutele	28

9. Õpilase ja vanema teavitamine ning nõustamine.....	28
10. Hariduslike erivajadustega ja üldtuge vajava õpilaste toetamine	29
10.1. Õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi (IAJK) avamine ja täitmine.....	31
10.2. Individuaalne õppekava	32
11. Õpilase karjäärivalikute toetamine	32
12. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted.....	33
13. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.....	33

1. Üldsätted

Vaida Põhikooli õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mis on koostatud riikliku õppekava alusel tulenevalt põhikooli ja gümnaasiumiseaduse § 17 lõikest 1 ja põhikooli riikliku õppekava § 24 lõikest 1.

Lihtsustatud õppekava rakendamise vajadusel võetakse aluseks põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava. Õppekava on kehtestatud direktori 17.08.2026 käskkirjaga nr 1-2/15 Hoolekogu on arvamust avaldanud ja heakskiidu andnud 15.06.2026. protokoll nr 3. Õpilasesindus on arvamust avaldanud ja heakskiidu andnud 12.05.2026. protokoll nr 9. Õppenõukogu on arvamust avaldanud ja heakskiidu andnud 13.04.2026. protokoll 1-5/3.

Kooli õppekava koosneb üldosast, ainekavadest ja lisadest.

Ainekavad on õppeainete valdkondade kaupa kooli veebilehel.

Vaida Põhikooli õppekava lisad on:

Lisa 1 Loovtöö kirjutamise juhend

Lisa 2 Õppetöö korraldamine väljaspool kooli – distantsõpe

Lisa 3 „Vaida Krihvel“ statuut

Lisa 4 Referaadi koostamise juhend

2. Kooli eripära ning õppe- ja kasvatustöö rõhuasetused

2.1. Kooli eripära ning õppe- ja kasvatustöö rõhuasetused

Vaida Põhikool on põhikool Harju maakonnas Rae vallas, Vaida alevikus. Koolis õpivad Vaida aleviku ja ümberkaudsete külade lapsed. Vaida kooli ajalugu saab alguse aastast 1863. Vaida alevikus olemasoleva koolihoone vana majaosa ehitati aastal 1959. Vaida koolis on aegade jooksul antud haridust samadest peredest pärit erinevatele põlvkondadele – selline on siinne traditsioon. Traditsioone on selles koolimajas alati väärtustatud, seda ajast-aega ning põlvest-põlve. Kooli eripära loovad ja kujundavad traditsioonilised üritused ning õpilaste üldpädevusi arendavad tegevused.

Koolil on oma sümbolika: logo, moto, kooli laul, lipp ja maskott, mis kajastuvad kooli kodulehel. <https://www.vaidakool.ee/sumboolika-ja-traditsioonid/>

Kooli põhiväärtused:

- iga laps on väärtustatud – toetame, arendame, julgustame ja märkame;
- austame eesti keelt ja kultuuri, järgime kooli ja eesti rahvuskultuuri traditsioone;
- käitume väarikalt ja mõtleme positiivselt;
- oleme tolerantsed, avatud ja multikultuursed;
- väärtustame tervislikku eluviisi;
- mõtleme ja tegutseme keskkonnasäästlikult;
- meil on turvaline ning motiveeriv töö- ja õpikeskkond;
- oleme ettevõtlikud, innovaatilised ja loovad;
- hoiame kokku, meil on hea meeskonnatöö.

2.2. Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid

Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast elus täisväärtuslikult teostada. Koolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Lisaks akadeemilise hariduse andmisele kujundatakse õpilases õppekavaväliseid, eluks vajalikke oskusi, teadmisi. Haridus ja haritus peavad käima käsikäes. Põhikooli lõpetajad mõistavad õppimise vajaduse ja elukestva õppe tähendust, suudavad adekvaatselt hinnata oma võimeid ja võimalusi, omavad laia silmaringi ning väärtustavad inimsuhteid, käituvad väarikalt ning on eluterve mõtlemisega. Vaida Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.

Vaida Põhikool:

- seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele ja hoiule;
- toetab õpilase eakohast tunnetuslikku, kõlbelist, füüsilist ja sotsiaalset arengut ning tervikliku maailmapildi kujunemist;
- loob õpilasele eakohase, turvalise, positiivselt mõjuva ja arendava õppekeskkonna;
- toetab õpilaste õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilist mõtlemisvõimet, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.
- toetab põhiliste väärtushoiakute kujunemist ja õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest;

- kujundab õpilastes järgmisi üldpädevusi: kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus, ettevõtlikkuspädevus, digipädevus lõimituna igasse õppeainesse;
- loob võimalused õpilastel enesejuhtimise harjutamiseks, toetades seeläbi kujunemist ennastjuhtivateks õppijateks;
- aitab õpilastel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks.

2.3. Ainevaldkonnasisesed ja -ülesed lõiminguvõimalused

Lõiming võimaldab õpitu kinnistamist, eelnevalt omandatud teadmise ja/või oskuse uues situatsioonis kasutamist. Ühes õppeaines õpitu või õpitav toetab teise õppeaine õppimist ning aitab mõista ja seostada juba olemasolevat uue teadmisega.

Lõiming õppetöös rakendub erinevatel tasanditel:

- õpikeskkonna korralduses;
- aineõppes;
- teemaõppes;
- klassidevahelises ja ülekoolilistes projektides;
- loovtöös;
- klassivälises õppetegevuses;
- huviringides;
- maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides;
- koostöös koduga;
- koostöö erinevate koolist väljaspool asuvate õpilaste arengut ja silmaringi toetavate haridusasutuste, ettevõtete, huvigruppide jms.

2.4. Üldpädevuste kujundamise põhimõtted

Üldpädevusi kujundatakse kõigi õppeainete kaudu, ent ka tunni- ja koolivälises tegevuses.

Üldpädevuste kujunemist jälgitakse ja suunatakse kooli ja kodu ühistöös.

Üldpädevuste kujunemisel on oluline tagasiside andmine õpilasele, õpetaja ja teiste kooli töötajate ning kaasõpilaste poolt. Olulisel kohal on koostöö ja suhtlus õppija-õpetaja, aga ka õppeprotsessi teiste osaliste vahel.

Üldpädevuste kujunemisel on oluline roll ka enesehindamisel, mis võimaldab jälgida õpilasel oma tegevust ning õpetajal saada informatsiooni, mida õpilase välise tegevuse ja käitumise vaatlemine ei võimalda.

Kooli õppekava eesmärgiks on toetada õpilasi järgmiste üldpädevuste kujundamisel:

kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus, ettevõtlikkuspädevus, digipädevus.

Õpilastes kujundatavad üldpädevused on:

1. kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid;
2. sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvaste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;
3. enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme;
4. õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varem õpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi;
5. suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste,

kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;

6. matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt;
7. ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärgid, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske; rakendada finantskirjaoskust;
8. digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvast ühiskonnast nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

2.5. Õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted, sh liikluskasvatus

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülelised ja ühiskonnas tähtsustatud ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

Koolis arvestatakse läbivaid teemasid koolikeskkonna kujundamisel. Läbivaid teemasid lõimitakse üld- ja valdkonnapädevustega, õppeainete ja ainevaldkondadega. Õpikeskkonna mitmekesistamiseks ja õppekava rakendamist toetavad tegevused on õuesõpe, projektõpe, õppekäigud, ainepäevad jms.

Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- õpikeskkonna korralduses: kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmäärke;
- aineõppes, läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte, koostatakse referaate (Lisa 4). Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös võivad õpilased läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

2.5.1. Õpetuses ja kasvatuses käsitletavad läbivad teemad

- Elukestev õpe ja karjääri kujundamine, läbi mille taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid.
- Keskkond ja jätkusuutlik areng. Taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.
- Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust ja tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele
- Kultuuriline identiteet. Taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumisladi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.

- Teabekeskond ja meediakeskkond, kus taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaks võetud kommunikatsioonieetika järgi.
- Tehnoloogia ja innovatsioon. Taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.
- Tervis ja ohutus. Taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.
- Väärtused ja kõlblus. Taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

2.5.2. Liikluskasvatuse eesmärk ja pädevused kooliastmeti

Vastavalt „Liiklusseadusele“ § 4 lg 1 on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on:

- 1) ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiduvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt;
- 2) teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

Kooli eesmärgiks on vastavalt „Liiklusseadusele“ § 4 lg 2 viia läbi laste liikluskasvatust ja valmistada õpilane ette ohutuks liiklemiseks. Kooli poolt läbiviidav liikluskasvatus toimub vastavalt ja kooskõlas Vabariigi Valitsuse määrusega „Laste liikluskasvatuse kord“. Maanteeameti <http://www.liikluskasvatus.ee/> materjalide abil kujundatakse kooliastmeti liikluskasvatuse teemade kaudu üldised teadmised ja oskused ohutuks liiklemiseks.

Liikluskasvatus koolis toimub kooli õppekava ja üldtööplaani alusel. Kooli õppekavas määratakse kooliastmeti kindlaks liikluskasvatuse teemad, mis tulenevad riikliku õppekava läbivast teemast „Tervis ja ohutus“. Klassijuhataja planeerib liikluskasvatuse teemad ja käsitleb neid klassijuhatajatunnis. Aineõpetajad käsitlevad tundides liikluskasvatust lõimituna aineõpetusse, toetades seeläbi õpilaste üldpädevuste arengut.

Kool teeb koostööd kvalifikatsiooni omava autosõidukooli õpetajaga, kes viib läbi jalgratturi lubade saamiseks koolitust (teooria ning praktika, eksam).

Liikluskasvatuses taotletavad pädevused kooliastmeti

I kooliastme lõpuks õpilane:

- teab hädaabi numbrit (112), oskab ohust teatada;
- oskab kirjeldada ohtusid oma kooliteel, põhjendada ning selgitada ohtude vältimist kooliteel;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgrattakiiver, põlve ning küünarnukikaitsmed, vajadusel ujumisrõngast, päästevesti;
- oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning ohutult sõiduteed ületada;
- oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulluiskudega sõitmiseks ohutut kohta;
- oskab ohutult liikuda/liigelda märjal, libedal, lumisel teel;
- oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta; peatuda, kuulata, vaadata ning ohutuses veendunult sõidutee ületada;
- oskab määrata sõidukite liikumise suunda ning hinnata liikumise kiirust;
- oskab eristada vale/ohtlikku liikluskäitumist õigest/ohutust käitumisest.

II kooliastme lõpuks õpilane:

- oskab ohust kiiresti ja korrektselt teatada;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi-, mopeedijuhi kiiver, põlve ning küünarnuki kaitsed;
- oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning sõiduteed ületada;
- oskab hinnata sõidukite liikumissuunda, -kiirust ja kaugust;
- oskab valida tee sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta;
- oskab hinnata sõiduki liikumiskiirust ja määrata vahemaid;
- tunneb/teab/mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile);
- oskab leida informatsiooni ja lisamaterjali ohutusalaste teemakäsitlete kohta;
- oskab kaardistada ohtlikud kohad kooliteel, kirjeldab ohtu ja kuidas ohtu vältida.

III kooliastme lõpuks õpilane:

- väärtustab ohutust, arvestab kaasliiklejatega ning on seaduskuulekas;
- kirjeldab ohutu teekonna valiku põhimõtteid;
- mõistab liikluseeskirja ja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile, mopeedijuhile);
- oskab ohust teatada ja hinnata ohuolukorda;
- oskab vaatluse teel hinnata helkuri peegeldumise omadusi;

- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi- ja mootorratturi kiiver, põlve ning küünarnukikaitsmed;
- teab ja tunneb nõudeid jalgratturile ja mopeedijuhile ning oskab vastavalt nõuetele käituda;
- oskab kaardil tähistada ohtlikud kohad kooliteel ja valida ohutuma teekonna sihtpunkti jõudmiseks;
- on teadlik ohutusala- ja kampaaniatest ning annab hinnangu ajas muutuvate hoiakute kujunemise kohta.

3. Õppekorraldus

3.1. Õppekorralduses lähtub kool põhimõtetest:

- Kool järgib kaasava hariduse põhimõtteid ning on võrdväärselt kättesaadav kõigile isikutele, sõltumata nende sotsiaalsest ja majanduslikust taustast, rahvusest, soost, elukohast või hariduslikust erivajadusest.
- Õpilaste liikumisel ühelt kooliastmelt, õppevormilt või haridustasemelt teisele ei ole takistusi.
- Kool lähtub oma tegevuse korraldamisel piirkonna eripärast, õpilaste vajadustest ja huvidest, vanemate ettepanekutest, arvestades võimaluse korral õpilaste ja vanemate ettepanekuid.
- Õpilaste vajadusi ja huve arvestatakse kooli õppekava kujundamisel ning individuaalsete õppekavade, erisuste ja eritingimuste rakendamisel.
- Tulenevalt Haridus- ja Noorteameti eritoe, tõhustatud toe ja lihtsustatud õppekava rakendamise soovist avab kool eriklasse, väiksemaid rühmi, pakub individuaalselt õpet. Juhul kui koolil ei ole võimalust tugimeetmeid pakkuda, peab tagama kooli pidaja õpilase vajadustest lähtuvalt õpilasele sobiva õppevormi.
- Õppetöö läbiviimiseks võib kool rakendada distantsõpet, iseseisva õppimise päeva nii koolis kui väljaspool kooli, projektõpet, õuesõpet, ekskursioone ja õppekäike jm.
- Õppeaastas on 175 koolipäeva ja 5 koolivaheaega, õppeperiood on jaotatud kolmeks trimestriks.

Koolis toimub statsionaarne tavaõpe, kus kõiki õppekavas loetletud õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel vastavalt tunnijaotusplaani alusel koostatud tunniplaanile.

Kooli päevakava kajastab õppetegevuste ja õppekavaväliste tegevuste (huviringid) järjestust ja ajalist kestust. Kool arvestab põhikoolis õppiva õpilase suurima nädalakoormuse piiranguid.

Käsitöö, kodunduse ja tehnoloogiaõpetuse tunnid toimuvad rühmades. Tehnoloogia ning käsitöö ja kodunduse õppeainete ja õpirühmade jagunemine II kooliastmes toimub võrdsetel alustel. Rühmade moodustamisel lähtutakse nõuetest ning eelarveliste ressursside olemasolust.

Alates 4. klassist võib kool võimaluse ja vajaduse olemasolul rakendada liikumisõpetuses rühmatunde. Selleks, et õppimine saaks toimuda turvalises, õppimist toetavas, individuaalsust ja erivajadusi arvestavas õpikeskkonnas nii, et õpetaja suudab tagada õpilasele selleks parima, on oluline, et õpe toimuks rühmades, mille suurus põhikoolis on 12-14 õpilast. Rühmad võivad olla moodustatud erinevatel alustel arvestades erinevaid õppetegevusi, keskkondi, huvisid jne. Õpiabitunnid õpilaste õpiraskuste ja õpilünkade tasandamiseks, järeleaitamiseks ning õpilase arengu toetamiseks toimuvad üldjuhul peale tunde, kuid kokkuleppel raskusi valmistava õppeaine õpetajaga osaliselt ainetundide ajal. Õpiabitunde viib läbi õpiabiõpetaja ja/või eripedagoog, logopeedilist õpiabi viib läbi logopeed-eripedagoog.

Õpilasele võib määrata pärast õppetundide lõppemist koolis viibimise kohustus koos tugimeetme rakendamisega (konsultatsioon, õpiabi, nõustamine jm) kuni 1,5 tunni ulatuses ühe õppepäeva jooksul. Kord nädalas toimuvad kõikides klassides klassijuhataja infominutid. III kooliastmes toimub karjäärinõustamine, võimalusel klassijuhatajatunnis või ainetundide välisel ajal.

a) tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti

	1.	2.	3.	I ka	4.	5.	6.	II ka	7.	8.	9.	III ka
eesti keel	7	7	6	20	4	3	4	11	2	2	2	6
kirjandus						2	2	4	2	2	2	6
A-võõrkeel inglise keel	1	2	3	6	3	3	3	9	3	3	3	9
B-võõrkeel vene keel/soome keel						3	3	6	3	3	3	9
matemaatika	4	4	4	12	5	5	5	15	5	5	5	15
loodusõpetus	1	1	1	3	2	2	3	7	2			2
geograafia									1	2	2	5
bioloogia									1	2	2	5
keemia										2	2	4

füüsika									2	2	4
ajalugu					1	2	3	2	2	2	6
inimeseõpetus		1	1	2	1	1	2	1	1		2
ühiskonnaõpetus						1	1			2	2
muusika	2	2	2	6	2	1	1	4	1	1	3
kunst	2	1	2	5	2	1	1	4	1	1	3
tööõpetus	1	2	1	4							
käsitöö ja kodundus; tehnoloogiaõpetus					2	2	2	6	2	2	5
digiõpetus			1	1	1	1	1	3	1		1
loogika ja matemaatika			1	1							
meedia ja kommunikatsioon									1		1
liikumiseõpetus	2	3	3	8	3	3	2	8	2	2	6
nädalakoormus Vaida PK	20	23	25	68	25	28	30	83	30	32	94
maksimaalne nädalakoormus	20	23	25	68	25	28	30	83	30	32	94

b) Ainevaldkondade nädalatundide arv põhikoolis

I kooliastmes (1.-3. klass)	II kooliastmes (4.-6. klass)	III kooliastmes (6.-9. klass)
Keel ja kirjandus - 19 Kehaline kasvatus - 8 Kunstiained - 10,5 Loodusained - 3 Matemaatika - 10 Sotsiaalsained - 2 Tehnoloogia - 4,5 Võõrkeeled - 3	Keel ja kirjandus - 15 Kehaline kasvatus - 8 Kunstiained - 7 Loodusained - 7 Matemaatika - 13 Sotsiaalsained - 6 Tehnoloogia - 5 Võõrkeeled - 12	Keel ja kirjandus - 12 Kehaline kasvatus - 6 Kunstiained - 6 Loodusained - 20 Matemaatika - 13 Sotsiaalsained - 10 Tehnoloogia - 5 Võõrkeeled - 18

--	--	--

Suurim lubatud nädala õppekoormus õppetundides on:

1. klassis 20,
2. klassis 23,
3. ja 4. klassis 25,
5. klassis 28,
6. ja 7. klassis 30,
- 8.- 9. klassis 32

I kooliastmes vaba tunnimahu kasutamine:

1 tund on lisatud eesti keelt, 2 tundi matemaatikat, 1 tund digiõpetust, 1 tund valikainet loogika ja matemaatika ning 3 tundi A-võõrkeelt.

II kooliastmes vaba tunnimahu kasutamine:

3 tundi B-võõrkeelt, 2 tundi matemaatikat, 1 tund kunsti, 1 tund käsitöö ja kodundus ja/või tehnoloogiat, 3 tundi digiõpetust.

III kooliastmes vaba tunnimahu kasutamine:

2 tundi matemaatikat, 1 tund digiõpetust, 1 tund meedia ja kommunikatsioon.

3.2. Õppeainete mahtudes tehtud erisuste põhjendused

Igasugune keeleõpe avardab silmaringi ning loob paremad võimalused tulevikus karjääri planeerimisele, reisimisele, suhtlusvõrgustiku loomisele, rahvusvahelisel tasandil info-ja tehnoloogia mõistmisele. A-võõrkeele õpe algab 1. klassist. B-võõrkeel algab 5. klassist. B-võõrkeele valikul on arvestatud lastevanemate ja õpilaste soove.

Digiõpetus toetab digipädevuste arengut toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes. Infotehnoloogiliste vahendite kasutamine aineõppes toetab ainetevahelist lõimingut ja õpilase väärtus- ja sotsiaalpädevust.

Matemaatika oskus ei ole pelgalt võime teostada mitmesuguseid matemaatilisi toiminguid, vaid teatava mõtteviisi omandamine, mida nimetatakse matemaatiliseks mõtlemiseks. Matemaatilise mõtlemise tähendusrikkad aspektid on uurimine, kahtlemine, süsteemne töö,

visualiseerimine, hüpoteeside püstitamine, oma seisukohtade selgitamine, üldistamine, põhjendamine ja tõestamine.

Loovuse arendamine kunsti ja tööõpetuse kaudu. Loovuse, käelise tegevuse ja mõtlemisvõime arendamine on kunstitunni peamised eesmärgid. Kõike seda saab arendada läbi praktilise tegevuse. Silm näeb, aju mõtleb ja analüüsib ning käsi teeb. Ükskõik missugune käeline tegevus annab tulemuseks kogemuse või oskuse, mis saab inimese üheks olemise osaks.

3.2.1. Valikõppeainete valik

Digiõpetus 3.kl -7.kl

Loogika ja matemaatika 3. kl

Meedia ja kommunikatsioon 7.kl

B-võõrkeel 5. kl.

Võõrkeelte valik

Võõrkeelte õppimiseks pakub kool A-võõrkeelt ja kahte B-võõrkeelt. A-võõrkeel on inglise keel alates 1. klassist üks tund nädalas, 2. klassis kaks tundi nädalas. B-võõrkeele valikus on vene keel ja soome keel, mis algab alates 5.klassist kolm tundi nädalas. Vene keel on pikaajalise traditsiooniga. Soome keel teise võõrkeelena rakendub alates 01.09.2023. alates 5.klassist ja mitte tagasiulatuvalt. Võõrkeele õpetuses rühmatundide moodustamine oleneb õpilaste arvust ja kooli võimalustest. B-võõrkeele valiku otsustab õpilane ja lapsevanem. Kool on suunaja ja nõustaja valiku tegemisel.

Valikaine loogika ja matemaatika toetab matemaatilise mõtlemise tekkimist ja arenemist. Loogilise ning analüütilise mõtlemise arendamine matemaatika kaudu ja vastupidi. Loogika on teadus õige mõtlemise seadustest ja vormidest, mida loetakse filosoofia ja matemaatika piirimail asuvaks. Õige mõtlemine s.t tõestest eeldustest tõele vastavate järelduste tegemist. Matemaatikaga tegelemisel on oluline osata arvutada ja omada väga head mälu, kuid ka osata loogiliselt mõelda.

Valikaine meedia ja kommunikatsioon võimaldab õppijatel omandada oskusi, mis on vajalikud mitte ainult selleks, et olla kriitiline meediatarbija, vaid et luua ka läbimõeldud ja teadlikke meediasõnumeid. Valikaine õppimisega taotletakse õpilase kujunemist analüüsivõimeliseks ja loovaks inimeseks, kes oskab orienteeruda tänapäeva meediasüsteemis ennekõike meedia kriitilise kasutajana. Selleks on vaja osata tunda erinevaid meediasüsteeme, näha, kes on meedia taga, suuta meediasõnumeid kriitiliselt analüüsida ja selles toimida vastavalt oma eesmärkidele ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetikale.

4. Õppekeskkond

Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab põhihariduse alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone. Õpet viiakse läbi ka väljaspool kooli ruume ning virtuaalses õppekeskkonnas (distsantsõppe juhend Lisa 2), tagades õpilaste vaimse ja füüsilise turvalisuse ning tervise kaitse.

Kooli arengukavast, põhieesmärkidest, traditsioonidest, spordi- ja huvitegevusest lähtuvalt kavandab kool õppekava rakendamist toetavaid ülekoolilisi projekte, üritusi, koosviibimisi nii koolisiselt kui ka kooliväliselt, väljasõite, õppekäike, õuesõpet jms. Tähistatakse rahvakalendri-ja riiklikke tähtpäevi. Arvestatakse Kultuuriministeeriumi välja kuulutatud teema-aastat ning Haridus-ja Teadusministeeriumi arengukavas olevaid prioriteete, Rae valla traditsioone ja tavasid. Kõiki õppe- ja kasvatustöö alaseid tegevusi kajastab üldtööplaan, mis kinnitatakse õppenõukogus iga õppeaasta alguses.

4.1. Õppimist, loovust, üldarengut, vaimset ja füüsilist tervist toetavad tegevused

- Kirjanduslik omaloominguline konkurss „Vaida Krihvel“, mis loob võimalused õpilaste loovuse arendamiseks (konkursi juhend Lisa 3).
- Ainealased õppekäigud ja ülekooliline õppekäikude päev.
- Muuseumite, haridusasutuste, riigiasutuste, kultuuriasutuste ja vaatamisväärsuste külastamised ning erinevates õppeprogrammides osalemised.
- Edukate õpilaste motiveerimiseks väljasõit - õppekäik.
- Päevikukaane kujundamise konkurss.
- Rae valla õpilasüritused.
- Jüri Klunker osalemine.
- Erinevatel spordivõistlustel osalemised.
- Nutisport ja Känguru võistlusel osalemine.
- Aineolümpiaadidel osalemine, erinevatel koolivälistel ainepäevadel ja õpilasvõistlustel, konkurssitel jm osalemised.
- Liikumisvahetunnid, õuevahetunnid, mobiilivabad koolipäevad.
- Õpilastööde näitused, kontserdid, esinemised jm

5. III kooliastme loovtöö

III kooliastmes (soovitavalt 8. klassis) korraldab kool õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus või omaloominguline töö. Loovtöö

temaatika valib õpilane või soovitab kool. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt. Loovtöö teema märgitakse lõputunnistusele. Nõuded loovtööle määratletakse loovtööde koostamise juhendis (Lisa 1).

6. Õpilaste arengu ja õppimise toetamine

Koolis järgitakse õpilase hindamisel „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 29 sätestatud ning juhendatakse „Põhikooli riiklikust õppekavast“ § 19 - § 23.

Hindamise kord kehtestab Vaida Põhikooli õpilaste teadmiste ja oskuste ning käitumise ja hoolsuse hindamise, õpilaste järgmise klassi üleviimise, täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise alused ning põhikooli lõpetamise tingimused ja korra.

Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine.

Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa. Teadmiste ja oskuste hindamisel lähtutakse põhikooli riiklike õppekavade nõutavatest teadmistest ja oskustest.

Käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse kooli õppekava ja kooli kodukorra nõuetest.

Kui õpilasele on koostatud ja direktori otsusega kinnitatud individuaalne õppekava, arvestatakse individuaalses õppekavas sätestatud erisusi.

Andeka õpilase puhul tagatakse vajaduse korral täiendav juhendamine aineõpetajate poolt ainetundides ning suunatakse õpilane tema andekust toetavasse, arendavasse huviringis. Õpilasele pakutakse turvalist õpikeskkonda, mis toetab tema enesekindlust ja enesehinnangut. Töö andekate õpilastega toimub üldjuhul klassi- või/a aineõpetaja juhendamisel: keerukama raskusastmega ülesanded, kaasahaaramise võimalused ainetundides. Õpilane suunatakse omandatud materjali rakendama, kaaslastele selgitusi jagama ja näiteid välja töötama, tasemelt tugevamaid ja loovuse rakendamist nõudvaid ülesandeid lahendama. Luuakse võimalusi loominguliseks eneseväljenduseks ning olümpiaadidel ning erinevatel võistlustel osalemiseks. Juhul kui õpilane käib huvikoolis, trennis, kus on kehtiv tegevusluba ning õppekava ja ainealased teadmised, omandatud pädevused kattuvad kooli õppekavas olevaga, siis võib aineõpetaja arvestada õpilasele hinde panemisel seal õpitut ja omandatud (hinnata õpilast huvikoolis ja/või trennis omandatud oskuste, teadmiste, saavutuste põhjal).

6.1. Mitteformaalõppes (edaspidi MFÕ) või mõnes teises haridusasutuses läbitud õpingute arvestamise alused

Kool arvestab õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul seadusliku esindaja taotluse alusel õpilase õppimist mitteformaalõppes või mõnes teises haridusasutuses koolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.

Õpilase mitteformaalõppes või mõnes teises haridusasutuses läbitud õppe formaalõppe osana arvestamise eesmärk on toetada elukestva õppe põhimõtete rakendumist ning pakkuda igale õpilasele õpimotivatsiooni toetavaid valikutehkeid ja kättesaadavaid õpivõimalusi, mis tagavad õpilasele sujuva liikumise haridustasemetes ja -liikide vahel.

Tegevused, kui õpilane osaleb või kavandab osalemist mitteformaalõppes või õppes mõnes teises haridusasutuses ja soovib õpitulemusi formaalõppesse üle kanda.

- Õpilane ja lapsevanem tutvuvad kooli dokumentidega, mis käsitlevad mitteformaalõppes või mõnes teises haridusasutuses omandatud õpitulemuste arvestamist. Kool nõustab õpilast ja lapsevanemat.
- Koostöös aineõpetaja ja mitteformaalõppe- või teise haridusasutusega selgitatakse välja, millised õpitulemused saavutab õpilane MFÕ-s või teises haridusasutuses. Kool kirjeldab, kuidas tagatakse õpilase turvalisus, kui ta ei viibi koos teistega ainetunnis ning koos õpilase ja lapsevanemaga kirjeldatakse, kuidas õpilane planeerib vabanenud aega sisustada.
- Õpilane või lapsevanem esitab vormikohase taotluse.
- Kool kinnitab, kas on nõus õpilase õpitulemuste omandamisega väljaspool kooli ainetundi ning vajadusel põhjendab otsust.
- Kokkuleppes kirjeldatakse: millises mahus õpitulemused saavutatakse ja kuidas õpitulemuste saavutamist hinnatakse? Vajadusel koostatakse õpilasele individuaalne õppekava ning kirjeldatakse, kas õpilane vabastatakse selle õppeainega seotud õppetegevusest.
- Õpilane alustab või jätkab õpet mitteformaalõppes või mõnes teises haridusasutuses.
- Koolis hinnatakse periooditi, kas kokkulepe toimib ning kas õpilane saavutab planeeritud õpitulemused. Õpilane tõendab õpitulemuste saavutamist. Kui õpilane ei ole kokkuleppeid täitnud ja õpitulemused on saavutamata, on koolil õigus kokkuleppe ühepoolset katkestada. Õpilane jätkab formaalõppes. Kool teeb õpilasele vajadusel IÕK õpilünkade tasandamiseks.

- Õpitulemuste hindamisel ja üle kandmisel võib aineõpetaja rakendada põhjendatud vajadusel õpitulemuste hindamisel täiendavat kontrolli. Kool teavitab õpilast ja vanemat tulemustest.
- Õpilane ja vanem võivad soovi korral hindamise tulemuse apelleerida. Kool vaatab otsuse uuesti üle, vajadusel põhjendab, täiendavalt või muudab otsust.

7. Hindamise korraldus

Õpilase arengu ja õppimise toetamine:

- õpilaste teadmisi ja oskusi hindab vastava õppeaine õpetaja õpilase suuliste vastuste, kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele;
- ainealaseid teadmisi ja oskusi hinnatakse nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes;
- ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse numbriliste hinnetega viie palli süsteemis;
- trimestri algul teeb vastava õppeaine õpetaja õpilastele teatavaks õppeaine nõutavad teadmised ja oskused, nende hindamise vormi;
- trimestri õpitulemuste omandamist kontrollivate kirjalike kontrolltööde aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajatega ning avalikustatakse e-päeviku veebirakenduses (edaspidi e-kool) nädal enne töö toimumist. Õpetaja ja õpilaste vahelisel kokkuleppel on võimalikud muudatused;
- kodused tööd teatab õpetaja klassis õppetunni jooksul, seejärel kannab need sama päeva jooksul e-kooli;
- 1.-4. klassi õpilane kohustub koduse töö kirja panema juba tunnis, e-kool on meeldetuletuseks, vanema teavitamiseks või juhuks, kui õpilane on puudunud;
- 5.-9. klassi õpilane kohustub vaatama e-kooli.
- 1. – 4. klassis hinnatakse eesti keelt ja kirjandust ühe hindeg, mitte osaoskustena. Järgmistes klassides on kaks õppeainet: eesti keel ja kirjandus;
- 3. kooliastmes (8. klass) korraldab kool õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus või omaloominguline töö. Teema valikul lähtub õpilane oma võimetest, teadmistest ja huvidest ning juhendaja soovist. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt. Loovtöö teema märgitakse lõputunnistusele. Nõuded loovtööle määratletakse loovtööde koostamise juhendis (Lisa 1).

Muudatusi hindamise korralduses tehakse vajadusel enne õppeaasta algust.

7.1. Hindamise eesmärk on:

- toetada õpilase arengut;
- anda tagasisidet õpilase õppeedukuse ja arengu kohta;
- innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist;
- suunata õpilast edasise haridustee valikul.
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on:

- suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid;
- motiveerida õpilast hoolikalt täitma õpiülesandeid;
- õpetaja vastutab hinde objektiivsuse ja õigsuse eest.

7.2. Hindamisest teavitamine

Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning oma hinnete kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule.

Hindamise põhimõtteid ja korda tutvustavad õpilastele klassiõpetajad, aineõpetajad ja klassijuhatajad trimestri algul.

Kool annab põhikooli õpilasele ja tema vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise ja hoolsuse kohta klassitunnistuse kaudu kolm korda õppeaastas.

Õpilase oskusi ja teadmisi hinnatakse jooksvalt, millest kujunevad iga trimestri lõpuks kokkuvõtvad hinded. Lähtudes I, II ja III trimestri tulemustest kujuneb aastahinne.

7.3. Teadmiste ja oskuste hindamine

Hindega “5” (“väga hea”) hinnatakse suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust (edaspidi õpitulemust), kui see on täiel määral õppekava nõuetele vastav või ületab õppe aluseks olevaid taotletavaid õpitulemusi; kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega „5”, kui õpilane on saavutanud 90 - 100 % maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

Hindega “4” (“hea”) hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi; kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse

punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga „4”, kui õpilane on saavutanud 75 - 89 % maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

Hindega „3” („rahuldav”) hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb puudusi ja vigu; kui see võimaldab õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada, ilma et tal tekiks olulisi raskusi edasisel õppimisel või edaspidises elus; kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga „3”, kui õpilane on saavutanud 50 – 74% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

Hindega „2” („puudulik”) hinnatakse õpitulemust, kui see on osaliselt õppekava nõuetele vastav, esineb olulisi puudusi ja vigu; kui õpilase areng nimetatud õpitulemuse osas on toimunud, aga ei võimalda raskusteta hakkama saamist edasisel õppimisel või edasises elus; kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga „2”, kui õpilane on saavutanud 20 – 49 % maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

Hindega „1” („nõrk”) hinnatakse õpitulemust, kui see ei vasta õppekava nõuetele; kui see ei võimalda õpilasel oluliste raskusteta hakkama saamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng selle õpitulemuse osas puudub; kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga „1”, kui õpilane on saavutanud 0 - 19 % maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

Märkega „T” tähistatakse tegemata/esitamata tööd, mis on olulise kaaluga trimestri hinde saamiseks ning tööd, mis peab kindlasti tehtud saama. Kui õpilane puudus nimetatud päeval ning ta ei saanud tööd teha, on ta kohustatud õppetööle naastes 10 tööpäeva jooksul tegemata töö sooritama hindele 1-5. Kui õpilane ei ole trimestri lõpuks nimetatud tööd sooritanud, arvestatakse märget „T” hindena „1”.

Märkega „!” tähistatakse lõpetamata tööd või tööd, mis vajab veel täiendamist. Märkme „!” juurde lisab õpetaja kommentaari, kus tagasisidestab puudujääke esitatud töös, mida peab õpilane lisama ning mis tähtjaks see peab uuesti esitatud saama.

Märkega „K” tähistatakse tegemata kodutööd. Tähis on otseselt seotud trimestri hoolsuse hindegaga.

Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga „nõrk”.

Kui õpilase õpitulemust on hinnatud hindegaga „puudulik” „nõrk” või on tähistatud märkega „T”, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks vastavalt õpilase ja õpetaja vahelisele kokkuleppele kuni 10 tööpäeva, mõjuvatel põhjustel käesoleva trimestri jooksul.

Järelevastamine ja järeltöö asendab eelneva hinde tingimusel, et järelevastamise või järeltöö käigus saadud hinne on eelmisest tulemusest parem. Õpilasele antakse võimalus põhikooli lõpetamisel 7. ja 8. klassi aastahinde parandamiseks kiituskirjaga lõpetamiseks.

Individuaalse õppekava alusel õppivat õpilast võib hinnata vastavalt tema individuaalses õppekavas sätestatud korrale.

Aineõpetaja võib koostada oma ainekultuuri lähtuvalt täiendavad ja täpsustavad hindamisjuhendid (protsessikirjeldus, osaoskustele tagasiside andmine jms), kuid peab aluseks võtma kooli hindamisjuhendi.

7.4. Kujundav hindamine

Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed.

Kujundav hindamine on õppimist toetav hindamine ning see on õppeprotsessi lahutamatu osa. Kujundava hindamise abil antakse vahetunni/tagasiside õppija õppimisele, mille abil saab õppija parandada oma õppimistulemusi ning õpetaja kohendada õppeprotsessi selleks, et õppija tulemused oleksid paremad. Kujundav hindamine on protsess, mille käigus õpetajad kasutavad erinevaid vahendeid ja strateegiaid selleks, et määratleda, mida õpilased teavad, leida lünki õpilaste arusaamises ja planeerida järgnevat õpetamise meetodeid õppimise soodustamiseks. Tagasiside andmiseks võib õpetaja kasutada märgist "arvestatud" ehk AR Stuudiumi e-kool päevikus. Õppetunni või muu õppetegevuse vältel saab õpilane õpetajalt, kaaslastelt või enesehinnangu abil enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärgide ja läbivate teemade), ent ka käitumise, hoiakute ning väärtushinnangute kohta.

Õpilane kaasatakse hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel hinnata ning tõsta õpimotivatsiooni.

Koolipere annab õpilasele igapäevaste tegevuste ja sündmuste vältel tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

7.5. Kokkuvõtva hindamise põhimõtted

Kokkuvõtivate hinnete aluseks on õpilaste teadmiste ja oskuste hindamine. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse vastavalt koolisisesele hindamissüsteemile vastavate numbriliste hinnetega.

Õpilase õpitulemusi hinnatakse põhikoolis vastavas õppeaines kokkuvõtvalt trimestri- ja aastahindega. Trimestrihinne pannakse välja trimestri jooksul saadud hinnete alusel. Aastahinne pannakse välja antud õppeaasta jooksul saadud trimestrihinnete alusel enne õppeperioodi lõppu.

Kui õppeaine trimestrihinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse aastahinde või kooliastmehinde väljapanekul antud trimestri või kursuse vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele “nõrk”.

Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine aastahinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

Kui õpilasele on liikumisõpetuses meditsiiniliste näidustuste tõttu esitatud erinõudeid, hinnatakse õpilase teoreetilisi teadmisi antud aines.

Kokkuvõtva hindamisena mõistetakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist juhul, kui koolile on esitatud vastav taotlus ja kool arvestab kooli õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana.

Konkreetses õppeaines kokkuvõtva hinde panemisel arvestatakse õpilase poolt kooli edukat esindamist vastava õppeainega seotud erinevatel võistlustel, konkurssidel, olümpiaadide, huviringis.

Juhul kui õpilasel on trimestri või õppeaasta lõpus õppeaines tulemus kahe hinde vahel, siis otsustavaks saab õpilaste suuremamahuliste ja /või kaalukamate tööde saavutuste %. Lõpliku hinde välja panekul võib õpetaja kahe hinde vahel oleva hinde otsustamisel võtta arvesse konkreetse õpilase püüdlikkust, motiveeritust ja läbi õppeaasta omandatud või mitte omandatud teadmiste %.

7.6. Kokkuvõttev hindamine

1.-9. klassis hinnatakse õpilase õpitulemusi vastavas õppeaines kokkuvõtvalt trimestri- ja aastahinnetega. Trimestrihinne pannakse välja trimestri jooksul saadud hinnete alusel. Aastahinne pannakse välja antud õppeaasta jooksul saadud trimestrihinnete alusel enne õppeperioodi lõppu.

Õpilasele, kelle trimestrihinne on „puudulik“ või „nõrk“ või on jäetud erandkorras ja mõjuvatel põhjustel hinne välja panemata, koostab aineõpetaja selles õppeaines nädala jooksul individuaalse õppekava. Vajadusel määratakse õpilase õpitulemuste parendamiseks ja arengu toetamiseks muu tugimeede (nt kohustuslik konsultatsioon, õpiabi, nõustamine, pikapäevarühm). Kaasatakse lapsevanem.

9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja tulenevalt riiklikus õppekavas ettenähtud korras. Õpilast ja tema seaduslikku esindajat teavitatakse kokkuvõtivatest hinnetest e-klassitunnistuse kaudu, mis väljastatakse õpilasele trimestri viimasel päeval.

Aastahinnete või -hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama.

Õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema ja direktori või direktori volitatud õpetaja või teise õppe- ja kasvatusalal töötava isiku kokkuleppel võib kool arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.

7.7. Käitumise ja hoolsuse hindamine

Nõuded õpilase käitumisele on esitatud kodukorras.

Õpilast ja tema vanemat teavitab kool vajadusel õpilase käitumisest ja hoolsusest e-kooli vahendusel.

Kui õpilasel ja tema vanemal ei ole võimalik saada teavet käitumisest ja/või hoolsusest elektroonilise õppe- ja infosüsteemi vahendusel, siis antakse õpilasele teavet käitumisest ja/või hoolsusest elektroonilise õppeinfosüsteemi väljavõttena. Väljavõtte elektroonilisest õppeinfosüsteemist toimetab õpilase kätte klassijuhataja.

Õpilase käitumist ja hoolsust hinnatakse trimestrite kaupa. Sellest antakse kirjalikku tagasisidet õpilasele ja vanemale õpilase e-klassitunnistuse kaudu.

Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis. Käitumis- ja hoolsushinde puhul võetakse arvesse kooli õppekavas kooliastmele seatud pädevusi. Hindamise funktsioon on väärtustada viisakust ja hoolivat ning lugupidavat suhtumist teistesse inimestesse. Hindamisega on võimalik mõjutada kujunevaid hoiakuid ja arusaamu.

Käitumist hinnatakse hinnetega „eeskujulik“, „hea“, „rahuldav“ ja „mitterahuldav“

7.7.1. Käitumise hindamine

Käitumishindega „eeskujulik” hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt, kelle käitumises ja hoiakutes väljenduvad koolis kokku lepitud väärtused, kes teab / mõistab oma õigusi ning teiste õigusi ja kes täidab oma kohustusi eeskujulikult, kes vastutab oma tegude eest ja peab kinni kokkulepetest, kes väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi.

Käitumishindega “hea” hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid, kes püüab oma käitumises järgida koolis kokku lepitud väärtusi, kes püüab täita kooli kodukorra nõudeid hästi ning kes eksimuste korral parandab oma käitumist, kes teab / mõistab oma õigusi ning teiste õigusi ja kes tuleb oma kohustuste täitmisega toime, kes vastutab oma tegude eest ja peab kinni kokkulepetest, kes väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi.

Käitumishindega “rahuldav” hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi, kellel esineb kohati ebaõpilaslikku käitumist ja kes seetõttu vajab korduvalt meeldetuletusi ning pedagoogilist juhendamist positiivsete käitumisharjumuste kujunemisel ning kooli väärtuste järgmisel. Käitumishinde aluseks on märkused e-koolis nii käitumise kui ka põhjuseta puudumiste kohta, kooli kodukorra rikkumiste kohta, kokkulepetest mitte kinnipidamise kohta, klassijuhatajate ja teiste õpetajate, tugispetsialistide tähelepanekud.

Käitumishindega “mitterahuldav” hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid, ei allu õpetajate nõudmistele ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning eirab teadlikult koolis kokkulepituid väärtuseid, kes on sooritanud õigusvastase teo (nt Tubakaseaduse rikkumine, varavastased teod, vägivaldne käitumine; aluseks e-kooli märkused, seletuskiri, esildis), kes ei täida õppimiskohustust, on käitunud ebakõlbeliselt ja kahjustanud kooli mainet, on oma tegevusega teadlikult seadnud ohtu enda ja/või teiste heaolu ning tervise.

Õpilase käitumine hinnatakse mitterahuldavaks kui õpilase käitumine ei parane vaatamata talle eelnevalt koolis rakendatud mõjutusmeetmetele. Mitterahuldava käitumishinde puhul teavitab klassijuhataja eelnevalt vanemaid ning selgitab hinde aluse ja sisu.

7.7.2. Hoolsuse hindamine

Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel. Hoolsust hinnatakse hinnetega „eeskujulik”, „hea”, „rahuldav” ja „mitterahuldav”:

Hoolsushindega „eeskujulik” hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel töökas ja järjekindel, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni, kellel on õppevahendid kaasas ja nõuetekohaselt hoitud, kes jõuab tundi õigeaegselt, kelle välimus on korrektne ja puhas, kes hoiab koolivara ja puhtust enda ümber, kes kannab kooli kodukorras nõutavaid vahetusjalanõusid.

Hoolsushindega „hea” hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse kohusetundlikult, on töökas ja üldjuhul järjekindel õppeülesannete täitmisel, hoolikas ning õpib võimetekohaselt, kellel on õppevahendid üldjuhul kaasas ja nõuetekohaselt hoitud, kes jõuab üldjuhul tundi õigeaegselt, kelle välimus on korrektne ja puhas, kes hoiab koolivara ja puhtust enda ümber, kes kannab kooli kodukorras nõutavaid vahetusjalanõusid.

Hoolsushindega „rahuldav” hinnatakse õpilast, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt töökas ja järjekindel õppeülesannete täitmisel ega õpi oma tegelike võimete kohaselt, kellel on õppevahendid enamasti kaasas ja nõuetekohaselt hoitud, kes jõuab õppetundi enamasti õigeaegselt, kelle välimus on üldjuhul korrektne ja puhas, kes hoiab üldjuhul koolivara ja puhtust enda ümber, kes kannab kooli kodukorras nõutavaid vahetusjalanõusid.

Hoolsushindega „mitterahuldav” hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult, kes hilineb tihti ainetundidesse, kes ei kanna regulaarselt vahetusjalanõusid, kelle välimus on ebakorrektne, kes ei hoia koolivara ja puhtust enda ümber.

7.8. Hinde vaidlustamine

Õpetaja vastutab hinde objektiivsuse ja õigsuse eest ning õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus küsida aineõpetajalt lisaselgitusi hinde kohta.

Õpilasel ja tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid vaidlustada. Viie (5) tööpäeva jooksul pärast hinde teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega. Kooli direktor kaasab õppealajuhataja, klassi- ja aineõpetaja ning kuulates ära

selgitused teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie (5) tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

8. Õpilase täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise ning järgmise klassi üleviimine

Trimestrihinnete alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmise klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmise klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.

8.1. Õpilase täiendavale õppetööle jätmise

- Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest tuleks välja panna aastahinne „puudulik“ või „nõrk“.
- Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne viimase õppeperioodi lõppu. Vastavast otsusest teavitatakse vanemat e-kooli kaudu.
- Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused.
- Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast viimase trimestri lõppu kuni kümne õppepäeva jooksul.
- Täiendava õppetöö tulemusi kontrollitakse ja hinnatakse juhendava õpetaja poolt.
- Aastahinne pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

8.2. Klassikursuse kordamine

- Õpilase võib õppenõukogu põhjendatud otsusega erandjuhul jätta klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines pandud välja aastahinne „puudulik“ või „nõrk“, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme.
- Õppenõukogu arvestab otsuse tegemisel õpilase või tema seadusliku esindaja põhjendatud kirjalikku sooviavaldust. Õppenõukogu otsuses tuuakse välja kaalutlused, millest tulenevalt on otstarbekas jätta õpilane klassikursust kordama.
- Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik“ või „nõrk“.

- Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Vanema mitteilumise korral teeb õppenõukogu otsuse sellest sõltumata. Vanem võib oma arvamuse eelnevalt kirjalikult esitada.
- Õpilasele, kelle loovtöö jäi sooritamata või kes mingil põhjusel pole loovtööd esitanud, antakse võimalus esitada töö järgmisel õppeaastal.

8.3. Õpilase järgmisse klassi üleviimine:

- Õpilase järgmisse klassi üleviimise otsustab õppenõukogu.
- Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu aastahinnete alusel.
- 1. - 8. klassis viiakse õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, järgmisse klassi üle enne õppeperioodi lõppu. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmisse klassi üle hiljemalt 30.augustiks.

8.4. Kooli lõpetamine

Põhikooli lõpetamine toimub vastavalt riiklikus õppekavas sätestatud tingimustele.

Põhikooli lõpetanuks ning õppekava kõik õpitulemused omandanuks peetakse õpilast, kelle õppeainete viimased aastahinnad on vähemalt „rahuldavad” või „arvestatud”, kes on kolmandas kooliastmes teinud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt 50 protsendile maksimaalsest tulemusest eesti keele eksami, matemaatikaeksami ja ühe eksami omal valikul. Põhikooli lõpetanuks võib õppekava kõiki õpitulemusi omandamata õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele, kellel on kuni kaks lõpueksamit sooritatud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest. Põhikooli lõpetanuks võib õppekava kõiki õpitulemusi omandamata õpilase või piiratud teovõimega õpilase seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele, kellel on:

- 1) kuni kahes õppeaines „nõrk” või „puudulik” viimane aastahinne;
- 2) ühes õppeaines „nõrk” või „puudulik” aastahinne ning kes on ühe lõpueksami sooritanud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest. „Nõrk” või „puudulik” aastahinne ja sooritus alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest lõpueksamil ei tohi olla samas õppeaines;
- 3) kolm lõpueksamit sooritatud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest.

Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on

lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutatus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

8.4.1. Lisaõpe põhikooli lõpetanutele

Lisaõpet võimaldatakse põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava lihtsustatud või toimetulekuõppe alusel põhikooli lõpetanule ning põhikooli riikliku õppekava alusel põhikooli lõpetanule, kes tulenevalt hariduslikust erivajadusest vajab täiendavat ettevalmistust ja tuge õppe sujuvaks jätkamiseks ja sotsiaalse toimetuleku parandamiseks. Lisaõppesse võetakse õpilane, kes on saanud põhikooli lõputunnistuse samal aastal ja kes ei ole õppekeskkonna muutuseks valmis. Põhikoolis toimuv lisaõpe kestab ühe õppeaasta. Lisaõppes osalevale õpilasele võimaldatakse juhendatud õpet 1120 õppetunni ulatuses. Igale õpilasele koostatakse üleminekuplaan, kus määratakse tema konkreetne õppe sisu ja päevakava. Üleminekuplaani koostamisel arvestatakse õpilase teadmisi ja oskusi, õpilase ning seadusliku esindaja soove ja vajadusi ning kooli võimalusi. Lisaõppesse vastuvõtmiseks esitab lapsevanem või õpilase seaduslik esindaja kooli taotluse hiljemalt jooksva õppeaasta 1. juuniks. Millises Rae valla koolis hakkab õpilane saama lisaõpet, selgub peale klassi komplekteerimist.

9. Õpilase ja vanema teavitamine ning nõustamine

Kooli õppe-ja kasvatustööd korraldavad dokumendid asuvad kooli kodulehel. Vaida Põhikoolis on kasutusel elektrooniline päevik. Stuudium: e-päevik, õppematerjalide haldamine, põhjalik suhtlusmoodul ja muu kooli igapäevatööks vajalik keskkond (õpitulemused, kooli- ja koduvaheline suhtlus, õppematerjalid, kodused tööd, ainetundide kirjeldused, märkused, kiitused, teated, kaasa arvatud tugimeeskonna teated jpm).

Info ja muudatused päevakavas, õppetöö korralduste muutmises teeb kool teatavaks õpilasele ja lapsevanemale Stuudium e-kooli kaudu või siis saates vajalik info vanemale elektroonilise posti teel. Üldinfo on kooli kodulehel ja Facebookis.

Õpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks tuleb põhikoolis selgitada välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valida sobivad õppemeetodid ning korraldada vastavalt sellele õpet.

Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde (õpiabi, konsultatsioonid, individuaalne nõustamine, pikapäevarühm, logopeediline, eripedagoogiline abi).

Põhikool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises:

- arenguestlused ja ümarlauad (koosviibimised);
- sotsiaalpedagoogi ja psühholoogi nõustamine;
- eripedagoogiline nõustamine.

Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste kättesaadavuse ja süsteemse, vajaduspõhise korralduse.

Lastevanemate üldkoosolek toimub 1 kord õppeaasta jooksul, sügisel. Niisamuti lastevanemate klassikoosolek vähemalt 1 kord õppeaasta jooksul. Vajadusel toimuvad koosolekud sagedamini.

10. Hariduslike erivajadustega ja üldtuge vajava õpilaste toetamine

Õpilase haridusliku erivajaduse väljaselgitamiseks ja õpilasele vajaliku toe pakkumiseks loob võimalused kooli pidaja ning selle korraldab direktor. Õpilase haridusliku erivajaduse ning vajaliku toe väljaselgitamise protsessi kaasatakse lapsevanem (arenguestlused, ümarlaud jms). Õpilase õpiraskuste ja/või sotsiaalsete, psühholoogiliste ning muude probleemide avaldumisel, pakutakse esmaselt õpilasele üldtuge.

Üldtoe raames pakutakse järgnevaid tugimeetmeid:

- õpiabi, individuaalset nõustamist;
- psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi poolt nõustamist;
- ainealaseid konsultatsioone;
- individuaalset õppekava;
- pikapäevarühmas viibimist - eesmärgistatud tegevused, mis toetavad õpilase arengut;
- eesti keelest erineva emakeelega õpilase toetamine;
- individuaalse õppekava alusel ning nõustamismeeskonna soovitusel õppekoormuse vähendamine;
- abiõpetaja kaasamine ainetundidesse;
- koolivälisele nõustamisele suunamine;
- Rae vallavalitsuse kaasamine.

Kui kooli tagatud üldine tugi ei anna õpilase arenguks soovitud tulemusi, siis pööratakse Haridus-ja Noorteameti (Rajaleidja) poole soovitude saamiseks. Juhul kui Rajaleidja koolivälise nõustamismeeskonna otsuses on toeliik tõhustatud tugi või eritugi, siis on õpilane käsitletav haridusliku erivajadusega õpilasena.

Haridusliku erivajadusega õpilase (HEV) õppe korraldamisel lähtutakse kaasava õppe põhimõtetest, mille kohaselt üldjuhul õpib haridusliku erivajadusega õpilane tavaklassis. Vajadusel ja võimalustel rakendakse koolis, tulenevalt Haridus-ja Noorteameti koolivälise nõustamismeeskonna otsusest, tõhustatud toe ning eritoe raames eriklasse, väiksemaid õpperühmi ja/või individuaalset õpet. HEV õpilaste õppetööd koordineerib hariduslike erivajadustega õpilaste õppetöö koordinaator (HEVKO). HEVKO ülesandeks on HEV õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugispetsialistide, klassijuhataja ja õpetajate vahel.

HEVKO toetab ja juhendab õpetajat õpilase haridusliku erivajaduse väljaselgitamise protsessis, kaasates teised tugispetsialistid ja lapsevanemad.

Olenevalt õpilase vajadusest teeb HEVKO ettepaneku pöörduda HARNO koolivälise nõustamismeeskonna poole õppekorralduslike tugimeetmete soovitude saamiseks ning tugiteenuste toeliigi määramiseks.

Sõltuvalt õpilase hariduslikust erivajadusest võib kool teha talle muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õppekeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Nende muudatuste tegemisse kaasatakse õpilase vanem.

10.1. Õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi (IAJK) avamine ja täitmine

Probleemide ilmnemisel õpilase käitumise ja/või õppimisega tuleb oma tähelepanekutega pöörduda esmalt sotsiaalpedagoogi või psühholoogi poole. Pöördujale antakse tagasiside ja delegeeritakse vastavalt juhtumi iseloomust õigele spetsialistile (eripedagoog, logopeed). Juhtunust teavitatakse kohe klassijuhatajat ja lapsevanemat. Kui on tegemist keeruliste juhtumitega, siis kaasatakse arutelusse õppealajuhataja. Eriti keeruliste juhtumite korral võib kaasata arutelusse kooli direktori, Rae valla spetsialisti.

Esmase pöördumise kokkuvõtte vormistatakse alati pöördumise saanud tugimeeskonna liikme poolt kirjalikult, et seda oleks võimalik hiljem nii teiste tugimeeskonna liikmete kui ka vajadusel õpetajate ja klassijuhatajaga jagada.

HEV õpilaste probleemide korral tuleb pöörduda koheselt HEVKO poole, kes kaasab vajalikud spetsialistid ning alustab juhtumi käsitlemist.

Kui õpilasel ilmneb vajadus saada tuge, teavitatakse sellest vanemat ning kool korraldab õpilase pedagoogilis-psühholoogilise hindamise. Vajaduse korral tehakse koostööd teiste valdkondade spetsialistidega ja soovitatakse lisauuringuid. Õpilasele avatakse individuaalse arengu jälgimise kaart (IAJK). IAJK avamise eest vastutab HEVKO, kes teeb esimesed sissekanded (õpilase andmed, vanema kooskõlastus, toeliik, õpilase erisused ja vajadused, direktor kk nr) ja kaasab õpilast õpetavad aineõpetajad, klassijuhataja, tugispetsialistid.

Õpilase arengu toetamiseks on kodu ja kooli koostöös ning nõustamiskomisjoni soovitusel õpilasel võimalik õppida lihtsustatud õppekava alusel. Võimalusel õpetatakse õpilast individuaalselt. Juhul kui ei ole võimalik tagada individuaalne õpetamine või õpetamine eriklassis, väiksemas rühmas, siis tagatakse õpilasele lihtsustatud õppekava alusel õppimine tavaklassis.

Iga õppeaasta algul otsustatakse koolis eriklassi moodustamise vajadus. Eriklassis õpetamisel kasutatakse erivajaduse spetsiifikast tulenevat eripedagoogilist õppemetoodikat.

Haridusliku erivajadusega õpilasele rakendatakse kooli kodukorras sätestatud tugi- ja mõjutusmeetmeid. Meetme rakendamise perioodil jälgivad õpilasega tegelevad õpetajad ja tugispetsialistid õpilase arengut ja toimetulekut. Tähelepanekud kirjutatakse jooksvalt ja/või vähemalt kaks korda aastas individuaalse arengu jälgimise kaardile.

Meetmete rakendamise perioodi lõpul hindab HEV koordineerija koostöös klassijuhataja, õpetajate ja tugispetsialistidega meetme tulemuslikkust ning teeb ettepanekud vanemale ja vajaduse korral kooli direktorile edasisteks tegevusteks:

- meetme rakendamise lõpetamine;
- meetme rakendamise jätkamine samal või tõhustatud viisil;
- meetme vahetamine või muu meetme lisamine;
- täiendavate uuringute teostamine, eriarsti, erispetsialisti või nõustamiskomisjoni poole pöördumise soovitamine.

10.2. Individuaalne õppekava

Kool võib teha õpilast õpetades muudatusi või kohandusi õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis ja õppekeskkonnas.

Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes kooli õppekavaga või riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine, tuleb õpilasele koostada riiklikus õppekavas sätestatud tingimustel individuaalne õppekava (IÕK). IÕK koostamist, vormistamist ja analüüsimist

koordineerib HEV koordinaator. Individuaalse õppekava koostamisel kaasatakse õpilane, lapsevanem ning vajaduse kohaselt õpetajaid ja tugispetsialiste.

Kui haridusliku erivajadusega õpilasele koostatud individuaalse õppekavaga nähakse ette riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine, võib individuaalset õppekava rakendada koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel.

Õpilasele, kelle trimestri hinne on puudulik või nõrk, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse kohustuslik konsultatsioon või osalemine õpiabis. Individuaalne õppekava kinnitatakse direktori käskkirjaga.

11. Õpilase karjäärivalikute toetamine

- III kooliastme õpilastele osutatakse karjäärinõustamist, et kujundada valmisolekut tööturul parema rakenduse saavutamiseks ja iseseisva otsustusvõime arendamiseks.
- Vaida Põhikoolis viiakse Töötukassa karjäärinõustajate poolt läbi 8.-9.klassi õpilastele töötubasid, kohtumisi ning 9.klassis kutsesobivusteste.
- 9. klassi õpilased osalevad igal aastal kutseõppeasutuste ja gümnaasiumide lahtiste uste päevadel ja võimalusel kutsutakse kooli erinevate koolide esindajaid tutvustamiseks õppimisvõimalusi nendes koolides.
- Klassijuhataja ja/või aineõpetaja tutvustab õpilasi edasiõppimisvõimalustega (nt infovoldikute jagamine, internetis olev info), erinevate elukutsete ja töökohtadega tutvumine ettevõtteid külastades, külalisesinejaid kooli kutsudes.

12. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

Õpetajate koostöö eesmärgiks on õppekavas kirjeldatud õpitulemusteni jõudmine õppe- ja kasvatustegevuse kaudu, lähtudes õpiväljunditest, etteantud ajast, õppekavas kirjeldatud õppesisust ja õpitegevustest. Õpetajate koostöö lähtub kooli õppe- ja kasvatustöö eesmärkidest ning väärtustest.

Omavahelise koostöö tõhustamiseks on sisse seatud iganädalased infominutid ja igakuiselt pedagoogilised koosolekud. Õppeaasta eel ja selle jooksul korraldatakse õpetamise-ja õppimisega seonduvaid koolitusi, et tugevdada õpetajate omavahelist koostööd ja tõsta õpetamise kvaliteeti. Koolitustel saadud teadmisi ja kogemusi jagatakse pedagoogilistel koosolekutel.

Vastavalt vajadusele moodustatakse töögrupid, mis tegelevad kooli arendustegevusega ja/või muu päevakohase õppe- ja kasvatustöö teemaga.

Ainekavad koostatakse valdkondade põhiselt (keel ja kirjandus, võõrkeeled, matemaatika, loodusained, sotsiaalsed, kunstiained, tehnoloogia, liikumisõpetus). Ainekavade arenduse eest vastutab õppealajuhataja. Õppesisu käsitlemises teeb valiku aineõpetaja arvestusega, et kooliastmeti kirjeldatud õpitulemused, üldpädevused ning valdkonna- ja ainepädevused oleksid saavutatud. Õppenõukogud toimuvad vähemalt 4 korda õppeaastas.

13. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Õppekava arendustöö on pidev protsess. Kooli õppekava uuendatakse ja täiendatakse vajaduspõhiselt. Ettepanekud muudatusteks tehakse õpetajate poolt õppenõukogus või pedagoogilisel koosolekul.

Kui kooli õppekava uuendamise või täiendamise vajadus on tingitud muudatustest õigusaktides, siis algatab õppekava muudatuse ja parenduste sisseviimise direktor.

Õppekava muutmise, parenduste ja täienduste sisseviimise algatamiseks kutsub direktor kokku õppenõukogu ning protsessi eestvedamine delegeeritakse õppealajuhatajale, kui õppe- ja kasvatustöö juhile ning õpetajatele. Õppealajuhataja moodustab töörühmad, määratakse tähtsajad. Õppekava muudatused ja täiendused tehakse enne uue õppeaasta algust.

Vajadusel kaasatakse tugimeeskond jt pedagoogilise personali töötajad, koolitöötajad. Õppekava eelprojekti tutvustatakse direktorile. Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule. Õppekava kehtestab kooli direktor.